

Η ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΑΣ ΒΡΩΜΑΕΙ ΣΕΞΙΣΜΟ ΚΑΙ ΡΑΤΣΙΣΜΟ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΙΑΤΡΕΙΟ ΖΗΤΑΜΕ ΣΕΒΑΣΜΟ!

Εμείς που μοιράζουμε αυτή την προκήρυξη στα νοσοκομεία ΓΝΑ «Αλεξάνδρα» και ΓΝΑ «Ελενα» είμαστε γυναίκες που έρχομαστε στις δημόσιες δομές για να εξεταστούμε, να γεννήσουμε, να φροντίσουμε την υγεία μας. Αλλά όταν ερχόμαστε εδώ, καθόλου δεν συμβαίνει αυτό! Γινομάστε αυτές τις οποίες δεν ενημερώνουν ποτέ οι γιατροί. Αυτές στις οποίες φωνάζουν εάν κάνουμε μια ερώτηση, γιατί αυτοί «ξέρουν καλύτερα τι είναι το σωστό για εμάς». Αυτές στις οποίες επιβάλλονται οι καισαρικές και η περινεοτομή χωρίς καμία εξήγηση ή ρητή συναίνεση. Είμαστε αυτές που πρέπει να υποστούμε λογίδια και αναμονές πριν κάνουμε έκτρωση, με αποτέλεσμα να μας σπρώχνουν στους ιδιώτες γιατρούς. Αυτές που δε μας αφήνουν να γεννήσουμε με το ρυθμό μας και μας προγραμματίζουν τον ερχομό του παιδιού μας. Είμαστε αυτές που έχουμε υποστεί σεξουαλική παρενόχληση μέσα στο γυναικολογικό ιατρείο. Αυτές που έχουμε ακούσει ρατσιστικά σχόλια επειδή δεν έχουμε χαρτιά ελληνικής ιθαγένειας ή φοράμε μαντίλα. Διαδηλώνουμε σήμερα γιατί θέλουμε οι γιατροί να ξέρουν ότι έχουμε τα μάτια και τα αυτιά μας δεκατέσσερα και ότι έχουμε συλλογική φωνή. Δεν είμαστε ανυποψίαστες, δεν είμαστε θύματα, είμαστε καχύποπτες γιατί ξέρουμε πολύ καλά με ποιους έχουμε να κάνουμε.

Γι' αυτό καλύτερα είναι να δείχνουν σεβασμό!

Οι γυναίκες κάνουμε πολύ μεγαλύτερη χρήση των υπηρεσιών υγείας στα δημόσια νοσοκομεία από τους άντρες αυτής της χώρας. Είμαστε ανασφάλιστες, άνεργες, εργαζόμενες, φοιτήτριες, μητέρες, ανύπαντρες, λεσβίες, δεύτερης γενιάς μετανάστριες. Καθότι είμαστε γυναίκες, χρειάζεται να επισκεπτόμαστε τον γυναικόλογο πολύ συχνά, ακριβώς λόγω του φύλου μας. Η γυναικεία υγεία παρακολουθείται πολύ στενά. Αυτό συμβαίνει επειδή το γυναικείο σώμα είναι επιφορτισμένο με πολλούς ρόλους στη σημερινή κοινωνία: αναπαράγει το ανθρώπινο είδος, προσφέρει σεξουαλικές υπηρεσίες, μπορεί και εργάζεται σκληρά, ανακουφίζει και διασκεδάζει τους άλλους στο δρόμο και στα μπαρ αφού γίνεται αντικείμενο του αντρικού βλέμματος. Ακριβώς επειδή το γυναικείο σώμα έχει τεράστια κοινωνική σημασία, η κοινωνία και το κράτος δεν θέλουν να το αφήσουν ανεξέλεγκτο –ειδικά όταν αυτό σημαίνει ότι θα αφήσουν τον έλεγχο των σωμάτων μας σ' εμάς τις ίδιες! Γι' αυτό βάζουν τους γιατρούς στην πρώτη γραμμή! Γυναικόλογοι, ενδοκρινολόγοι, παιδίατροι, νεογνολόγοι, αναπτυξιολόγοι, ψυχολόγοι και κάθε λογής ιατρικά και παραϊατρικά επαγγέλματα περιστρέφονται γύρω από το γυναικείο σώμα σε κάθε του φάση: στην εφηβεία, στην αναπαραγωγική ηλικία, στην μητρότητα, στην υπογονιμότητα, στην εμμηνόπαυση. Η αλήθεια είναι ότι δεν υπάρχει φάση στη ζωή μιας γυναίκας που να την αφήνει ήσυχη η ιατρική επιστήμη! Είτε για λόγους πρόληψης, είτε για λόγους αντιμετώπισης, κάθε λίγο και λιγάκι τρέχουμε στο γιατρό. Έχουμε πια μια σταθερή σχέση εξάρτησης με αυτόν.

Όταν ερχόμαστε στα δημόσια νοσοκομεία ΓΝΑ «Αλεξάνδρα» και ΓΝΑ «Ελενα», οι γυναίκες έχουμε να αντιμετωπίσουμε μια σειρά από υποτιμητικές, ρατσιστικές, σεξιστικές, μέχρι και βίαιες ιατρικές πρακτικές, με σκοπό να έχουν οι γιατροί το μονοπώλιο στο τι θα συμβαίνει στις λειτουργίες και τη χρήση του σώματός μας. Το ιατρικό προσωπικό μάς αντιμετωπίζει στην καλύτερη σαν να είμαστε μόνο ένα νούμερο ή άλλη μία αναπαραγωγική μηχανή, και στην χειρότερη μας βάζει χέρι ή από «ιατρικό λάθος» κάνει ζημιά στα παιδιά που μόλις έχουμε γεννήσει. Θα εξηγηθούμε όμως συγκεκριμένα, γιατί δε θέλουμε να σκεφτεί κανείς ότι υπερβάλουμε:

Η ΒΙΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΩΝ

Το εξεταστήριο του γυναικόλογου δεν είναι για εμάς ένας τόπος όπου μας προσφέρεται απλόχερα η θεραπεία. Θα ήταν πιο ειλικρινές να πούμε ότι είναι ένας χώρος πειθάρχησης, ένας χώρος στον οποίο μπαίνουμε μόνες και βγαίνουμε ακόμη πιο μόνες. Η κακή συμπεριφορά των γιατρών αποτελεί δομικό στοιχείο των δημόσιων νοσοκομείων. Έχουμε καταλάβει καλά πια ότι στα «πρωτόκολλα» τους εντάξει την έλλειψη σεβασμού και διάφορες πρακτικές παραβιαστικές για τις γυναίκες, έτσι ώστε όλες να είμαστε πειθαρχημένες όταν ερχόμαστε στη βάρδια τους. Η έλλειψη σεβασμού και η παραβίαση εξασφαλίζουν ότι θα κάνουμε αυτό ακριβώς που θα μας πουν, αδιαμαρτύρητα και χωρίς δημόσια κριτική. Εξασφαλίζουν, με άλλα λόγια, ότι οι γυναικόλογοι θα μένουν στο απυρόβλητο.

Στα εξωτερικά ιατρεία πάλι όταν κλείνουμε ραντεβού, πολύ συχνά ερχόμαστε σε θέση να πονάμε κατά τη διάρκεια της γυναικολογικής εξέτασης, είτε αυτό είναι Pap test, είτε καλλιέργειες, είτε κολπική εξέταση. Οι γιατροί βάζουν τα χέρια τους κατευθείαν στον κόλπο μας χωρίς να πάρουν άδεια από μας ή χωρίς προειδοποίηση, και σε οποιοδήποτε παράπονό μας για πόνο μάς αμφισβητούν ή μας φωνάζουν «έλα μωρέ πώς κάνεις έτσι». Συχνά αφήνουν ανοιχτές τις πόρτες ή δε τραβάνε τις κουρτίνες. Και πάρα πολύ συχνά υπάρχουν ένα σωρό άτομα υπό εκπαίδευση μέσα στο δωμάτιο της εξέτασης, και λες και είμαστε τίποτα πειραματόζωα, μας εξετάζουν με τη σειρά τους κι αυτοί, χωρίς ποτέ να ερωτηθούμε. Εάν ζητήσουμε να γίνονται πιο αργά ή απαλά οι κινήσεις του γιατρού είναι σαν να μιλάμε σε τοίχο, με αποτέλεσμα συχνά να τραυματιζόμαστε σωματικά, και συναισθηματικά. Εάν είμαστε μετανάστριες θα κάνουν υποτιμητικά σχόλια, θα υπονοήσουν ότι οι άντρες μας μάς κακοποιούν (λες και οι έλληνες είναι καλύτεροι) και θα μας αρνηθούν υπηρεσίες υγείας. Μας στέλνουν από το «Ελενα» στο «Αλεξάνδρα» και πίσω, σαν μπαλάκια του τένις ώστε να μας εξαναγκάσουν απλά να φύγουμε επειδή δεν έχουμε χαρτιά, ή επειδή δε τους αρέσει το χρώμα μας.

Και φυσικά, πράγματα που συμβαίνουν σε εμάς έξω στο δρόμο, συμβαίνουν και στο νοσοκομείο. Δεν είναι λίγες οι φορές που οι γιατροί έχουν προσπαθήσει να μας φλερτάρουν και να μας την πέσουν ενώ είμαστε γυμνές στη γυναικολογική καρέκλα. Ρωτάνε αν είμαστε παντρεμένες, σχολιάζουν το αιδοίο μας, το εάν είμαστε όμορφες ή όχι. Υπάρχουν περιστατικά όπου μας έχουν κακοποιήσει σεξουαλικά. Έχει παρατηρηθεί μάλιστα ότι μερικοί γυναικόλογοι ερεθίζουν την κλειτορίδα κατά την διάρκεια της εξέτασης – μία πρακτική που αποτελεί ξεκάθαρη σεξουαλική παραβίαση! Πολλοί εργαζόμενοι, μαίες και νοσηλεύτριες στα νοσοκομεία «Ελενα» και «Αλεξάνδρα» έχουν γίνει μάρτυρες τέτοιων περιστατικών και δεν έχουν κάνει τίποτα. Γιατί οι γιατροί έχουν το «πάνω χέρι», είναι τα αφεντικά του νοσοκομείου. Έτσι, επικρατεί ο φόβος και κανείς δεν σηκώνει κεφάλι, έστω και εάν διαφωνεί με τον γιατρό. Δεν είναι όμως στο απυρόβλητο! Σήμερα διαδηλώνουμε με σκοπό να κάνουμε ορατό ακριβώς αυτό: ότι δε φοβόμαστε τους γιατρούς, ότι πρέπει να μπουκώσουμε στη θέση τους!

ΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΟ ΑΠΑΡΤΧΑΪΝΤ

Ο διαχωρισμός των ελληνίδων από τις Ρομά και τις μετανάστριες, σε διαφορετικούς ορόφους και χωριστά δωμάτια, εξασφαλίζει ότι θα είμαστε διαχωρισμένες ώστε να μπορούν να συμπεριφερθούν ρατσιστικά στις δεύτερες, χωρίς να ελέγχονται από κανέναν. Ωστε να μπορούν να δίνουν σε όλες τις Ρομά αντιβίωση χωρίς καμία ιατρική ένδειξη, παρά μόνο επειδή τις θεωρούν βρώμικες. Ωστε να κάνουν σχόλια για τη μουσουλμανική μαντίλα μες τα μούτρα των νοσηλευόμενων, λες και οι έλληνες σεξιστές (με πρώτους τους γιατρούς) είναι υπερασπιστές των γυναικείων δικαιωμάτων. Ωστε να μας «κόβουν» από πάνω έως κάτω για να καταλάβουν πόσα λεφτά έχουμε όταν μπαίνουμε στο ιατρείο, και ανάλογα να πράττουν. Δε τους πειράζει να έχουν σε ένα κοινό δωμάτιο μια λεχώνα που μόλις έχει γεννήσει φυσιολογικά, με μια γυναίκα που μόλις έκανε υστερεκτομή και πενθεί – τους πειράζει όμως εάν η μία γυναίκα

είναι μαύρη και την βάζουν σε άλλο δωμάτιο από την ελληνίδα! Τα κριτήρια του ΓΝΑ «Αλεξάνδρα» και ΓΝΑ «Ελενα» είναι καθαρά ρατσιστικά και ταξικά, και καθόλου δεν έχουν να κάνουν με την «επιστήμη που προοδεύει» ή την λεγόμενη «ιατρική και νοσηλευτική δεοντολογία» (όλοι τελικά την παραβιάζουν δίχως δεύτερη σκέψη). Αυτό το ξέρουν πρώτες απ' όλες οι έγκυες μετανάστριες που τους έχουν αρνηθεί μαζικά την υπερηχογραφική εξέταση Β' επιπέδου στο ΓΝΑ «Αλεξάνδρα»¹, παρότι αποτελεί βασικό μέρος των μαιευτικών πρωτοκόλλων παρακολούθησης της κύησης στην Ελλάδα και παντού. Οι γυναίκες αυτές απλά στέλνονται σπίτι με αμφιβολία για το εάν οι ίδιες και το έμβρυο είναι καλά ή σπρώχνονται προς τα ιδιωτικά διαγνωστικά κέντρα, ενώ δικαιούνται την εξέταση. Το ξέρει όμως πολύ καλά και το προσωπικό του νοσοκομείου που διώχνει τις γυναίκες με ψέμματα, και που σιωπηρά δέχεται διακινδυνεύσει τη ζωή ενός εμβρύου απλά και μόνο επειδή η μάνα του δεν έχει χαρτιά ή δεν είναι λευκή. Όταν λοιπόν λέμε ότι οι γιατροί είναι ρατσιστές, εννοούμε ρατσιστές από τους παλιούς καλούς φασίστες της ευγονικής...

Η ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΒΙΑ

Οι βίαιες και ατεκμηρίωτες μαιευτικές πρακτικές που πρέπει να υποστούμε όταν πάμε σε δημόσιο νοσοκομείο για να γεννήσουμε θεωρούνται ρουτίνα και εντελώς κανονικές από το ιατρικό προσωπικό. Την ώρα που γεννάμε έρχονται για κολπικές εξετάσεις κάθε 10 λεπτά και περνάει από το αιδόιο μας όλο το ειδικευόμενο προσωπικό (ενώ οι επίσημες οδηγίες λένε κάθε 3-4 ώρες)! Για να μη πούμε για τις φορές που μας έχουν πει να σκάσουμε την ώρα που γεννάμε, για τις φορές που έχουν πέσει χαστούκια σε Ρομά κοπέλες που φωνάζουν καθώς εξωθούν για να γεννήσουν, για τις φορές που μας είπε ο γυναικολόγος «όταν άνοιγες τα πόδια σου καλά ήταν, τώρα γιατί φωνάζεις»;! Η βία κατά την ώρα του τοκετού αποτελεί καθημερινότητα για το προσωπικό των δημόσιων νοσοκομείων. Εμείς αρνούμαστε να συνηθίσουμε σε αυτή. Δε συναινούμε σε βλαπτικές πρακτικές που μας φοριούνται ως κανονικές, ως πρόληψη, ως πρόοδος της ιατρικής.

Σήμερα, τα δύο μεγάλα μαιευτήρια της Αθήνας μετρούν άνω του 60% καισαρικές, όταν ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας λέει ότι το όριο των ενδεδειγμένων καισαρικών πρέπει να είναι 15%². Ακόμη χειρότερα, υπάρχει δημόσιο μαιευτήριο που κανει το 99,7% των τοκετών με χειρουργική παρέμβαση, δηλαδή με περινεοτομή ή καισαρική! Οι «φυσιολογικοί τοκετοί» γίνονται πια με ένα σωρό ιατρικές παρεμβάσεις που συχνά είναι αχρείαστες: ακινητοποίηση και καθήλωση στην ήπια θέση, αγκωνιές στην κοιλιά της γυναίκας (Κριστέλερ) για να «κατέβει το μωρό», στέρηση τροφής και νερού, βεντούζες παραπάνω φορές από το ενδεδειγμένο στο κεφάλι του νεογνού, πρόκληση τοκετού με φάρμακο χωρίς ιατρικό αίτιο. Ο κολπικός τοκετός έχει καταντήσει να αποτελεί μια σειρά από πρακτικές για το πώς θα επιταχυνθεί η διαδικασία της γέννας κατά τη διάρκεια της βάρδιας του γιατρού. Το πώς αυτές οι πρακτικές αποτελούν άσκηση μιας ανώτερης επιστήμης για την αναπαραγωγή του είδους όταν τα παιδιά μας γεννιούνται με ταχυπαλμίες, με στέρηση οξυγόνου, με αναπνευστικά προβλήματα... δεν το καταλαβαίνουμε!

Και μιας και πιάσαμε τα κακόμοιρα τα παιδιά αυτού του κόσμου, να ξεκαθαρίσουμε κάτι. Τα μαιευτήρια ΓΝΑ «Αλεξάνδρα» και ΓΝΑ «Ελενα» ποσώς ενδιαφέρονται ουσιαστικά για την υγεία των παιδιών. Και πάντα βέβαια εξαρτάται για το ΠΟΙΑ παιδιά μιλάμε. Γιατί εάν το παιδί είναι Ρομά, τότε είναι βάρος για την κοινωνία και υπάρχουν τα κρυφά πρωτόκολλα της απολύνωσης σαλπίνγων (στείρωση) μετά την τρίτη καισαρική (χωρίς τη συναίνεση της γυναίκας), ώστε να μην «γεμίσουν τον κόσμο με κουτσούβελα». Δηλαδή στα δημόσια νοσοκομεία γίνεται ένας άτυπος έλεγχος πληθυσμού, και όλοι όσοι είναι στα χειρουργεία το ξέρουν. Εάν πάλι το παιδί είναι μιας γυναίκας τοξικοεξαρτημένης ή στον ταξικό πάτο, και πάλι η μάνα και το παιδί δεν φαίνεται να έχουν τα ίδια δικαιώματα με τις γυναίκες που έχουν δικό τους γιατρό στο νοσοκομείο. Εάν είσαι «νοσοκομειακή» θα καταλήξεις είτε με αναίτια καισαρική, είτε με έναν βιαστικό και βίαιο κολπικό τοκετό. Εάν όμως έχεις γιατρό δικό σου (δηλαδή έχεις κάνει τις κανονιστικές σου με το φακελάκι) τότε τα στάνταρ της φροντίδας ανεβαίνουν. Το σε ποια ηλικία, ποιες κοινωνικές τάξεις και πώς θα γεννάνε οι γυναίκες είναι ζήτημα κρατικής πολιτικής και ακριβώς αυτή εξασκούν τα δημόσια μαιευτήρια της Αθήνας.

ΣΙΩΠΗΡΗ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΚΤΡΩΣΕΩΝ

Όπως θα έχετε καταλάβει όσες από εσάς έχουν φτάσει μέχρι αυτό το σημείο της προκήρυξης, το ζήτημα του εάν και πώς έρχονται τα παιδιά σε αυτόν τον κόσμο απασχολεί πάρα πολύ τα δημόσια μαιευτήρια της χώρας. Γι' αυτό και το ζήτημα της έκτρωσης είναι κομβικής σημασίας για τα δημόσια μαιευτήρια. Όταν ερχόμαστε εδώ για να τερματίσουμε μια εγκυμοσύνη έχουμε ένα σωρό εμπόδια να αντιμετωπίσουμε. Εκτός από την προπαγάνδα που κάνουν τα τμήματα οικογενειακού προγραμματισμού των νοσοκομείων που μας λένε ότι πρέπει να σεβόμαστε τη ζωή, λες και αυτοί σέβονται τις δικές μας ζωές... Εκτός από την στρατηγική του να μας καθυστερούν και να μας δημιουργούν ενοχές, υπάρχει επιπλέον και ένα «πρωτόκολλο» που λέει ότι πρέπει ντε και καλά να ακούσουμε την καρδιά του εμβρύου πριν κάνουμε την έκτρωση! Δηλαδή πώς ακριβώς τεκμηριώνεται επιστημονικά ότι χρειάζεται ένας επαγγελματίας υγείας να ακούσει τον καρδιακό παλμό του εμβρύου πριν κάνει την απόξεση; Δεν υπάρχει κανένας ιατρικός λόγος που επιβάλλει να ακούσουμε τον καρδιακό παλμό ενός εμβρύου που θα «ρίξουμε», αντίθετα το θέμα τους είναι να πειθαρχούμε στον έμφυλο ρόλο μας! Γιατί αν ακούσουμε την καρδιά «θα το ξανασκεφτούμε»! Η επιστήμη είναι μια περιεργή θρησκεία, αυτό καταλαβαίνουμε εμείς. Οι θεούσες και εθνικόφρονες μαίες των ΓΝΑ «Αλεξάνδρα» και ΓΝΑ «Ελενα» θα πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι η έκτρωση είναι ένας τρόπος να ελέγχουμε το σώμα μας και ότι καμία ενοχή δεν έχουμε για αυτή. Η αντισύλληψη δεν είναι μόνο ζήτημα των γυναικών. Αντί λοιπόν να λένε σε μας να μην κάνουμε έκτρωση, καλύτερα να λένε στους άντρες να βάλουν καμιά καπότα.

ΚΑΤΩ ΤΑ ΞΕΡΑ ΣΑΣ!

Καταλαβαίνουμε ότι σε κανένα νοσοκομείο καμιά γυναίκα δεν μπορεί να αισθάνεται άνετα, να έχει εμπιστοσύνη. Η ασθένεια ούτως ή άλλως είναι ένα δύσκολο πράγμα, ειδικά τις τελευταίες δεκαετίες που μας λένε συνεχώς ότι «η υγεία είναι κάτι σχετικό». Δηλαδή μας λένε ότι είμαστε όλες δυνητικά άρρωστες. Η κατάσταση όμως που περιγράφουμε παραπάνω για τα δημόσια νοσοκομεία της Αθήνας είναι πολύ χειρότερη, είναι ένα σενάριο επιστημονικής δυστοπίας. Η έμφυλη βία και ο ταξικός ρατσισμός στη χώρα μας συναντιούνται στα δημόσια νοσοκομεία. Είναι πάνω σε εμάς τις πιο δυσκολεμένες οικονομικά, και σε αυτές που δεν έχουν χαρτιά, που εξασκούνται οι νέοι γιατροί, που δοκιμάζονται μαζικά στρατηγικές για τη δημόσια υγεία και τον έλεγχο των γεννήσεων. Και αυτό συμβαίνει χρόνια τώρα επειδή οι γιατροί πιστεύουν ότι είναι ανέγγιχτοι και στο απυρόβλητο. Μπορούν να παίρνουν ανενόχλητοι αποφάσεις για την υγεία μας χωρίς τη δική μας συμμετοχή. Γιατί νομίζουν ότι κρύβονται καλά πίσω από το σοβαροφανή ρόλο τους και το ανθρωπιστικό τους προσωπείο. Χρησιμοποιούν το μότο «σώζουμε ζωές» για να συγκαλύπτουν όλες τις παραβιαστικές και ρατσιστικές συμπεριφορές τους. Φυσικά, η εξουσία της ιατρικής αυθεντίας τους χαρίζει απλόχερα αυτή τη θέση. Αυτοί λοιπόν ξέρουν να φυλάγονται καλά, γιατί ξέρουν ότι είμαστε μόνες απέναντι στην αυθεντία τους, και κυρίως, ξέρουν ότι τους έχουμε ανάγκη.

Όμως κι εμείς έχουμε μια συλλογική φωνή. Είμαστε πολλές αυτές που έχουμε υποστεί τη βία τους και θέλουμε να αναδείξουμε τα προβλήματα όλες μαζί, και όχι διαχωρισμένες σε άνεργες και εργαζόμενες, ελληνίδες και μετανάστριες. Γι' αυτό πηγαίνουμε δυο-δυο στο ιατρείο, συζητάμε με τις φίλες μας, είμαστε καχύποπτες και κάνουμε ερωτήσεις στο γιατρό χωρίς ενοχές. Μιλάμε όταν μας πονέσουν, κάνουμε παρατήρηση όταν είναι ασεβείς. Στηρίζουμε η μία την άλλη, όχι μόνο στο ιατρείο αλλά και έξω. Αν δείξουμε ότι είμαστε πολλές και αναγνωρίζουμε μεταξύ μας κοινούς λόγους να στεκόμαστε εχθρικά απέναντι στην εξουσία των γυναικολόγων, ίσως και αυτοί κοντύνουν τα χεράκια τους και δείξουν λίγο σεβασμό.

1 Η εξέταση Β' επιπέδου γίνεται κατά την 24η-25η εβδομάδα της εγκυμοσύνης με σκοπό να αξιολογηθεί η σωματική ανάπτυξη του εμβρύου ώστε να διαγνωστούν τυχόν «ανωμαλίες».

2 «Στοιχεία-φωτιά για τη... βιομηχανία καισαρικών τομών», *Εφημερίδα των Συντακτών*, 14/03/2017, όπως και «Οι αναίτιες καισαρικές εκθέτουں μητέρα και παιδί σε κινδύνους», *Εφημερίδα των Συντακτών*, 24/04/2017.